

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ και ΒΟΗΘΗΜΑΤΟΣ ΤΟΚΕΤΟΥ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Επεξήγηση των όρων που χρησιμοποιούνται	2
ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ	5
Δικαιούχοι	5
Προϋποθέσεις	5
Περίοδος πληρωμής	5
Το ύψος του επιδόματος	7
Διαβήματα αιτήτριας	7
Προθεσμία υποβολής της αίτησης	8
Τρόπος πληρωμής	8
Διπλά δικαιώματα	8
Προσφυγές	9
ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΟΚΕΤΟΥ	10
Δικαιούχοι	10
Προϋποθέσεις	10
Το ποσό του βοηθήματος	10
Διαβήματα αιτήτριας	11
Προθεσμία υποβολής της αίτησης	11
Τρόπος πληρωμής	11
Προσφυγές	12

Επεξήγηση των όρων που χρησιμοποιούνται

Ασφαλιστές αποδοχές:

Το ποσό των αποδοχών του ασφαλισμένου αναφορικά με το οποίο είναι καταβλητέες οι εισφορές.

Ασφαλιστική μονάδα:

Το αποτέλεσμα που προκύπτει από την μετατροπή των πραγματικών και εξομοιούμενων ασφαλιστέων αποδοχών σε ασφαλιστικές μονάδες.

Βασικές ασφαλιστέες αποδοχές:

Το ποσό ασφαλιστέων αποδοχών, το οποίο καθορίζεται κάθε έτος και αυξάνεται με διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, σύμφωνα με το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου των ασφαλιστέων αποδοχών κατά το προηγούμενο έτος εισφορών σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο αυτού έτος εισφορών.

Βασική Ασφάλιση:

Περιλαμβάνει τις ασφαλιστέες αποδοχές κάθε χρόνου μέχρι του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή μέχρι τη μια μονάδα.

Εβδομαδιαία αξία:

Η αποτίμηση της ασφαλιστικής μονάδας σε ασφαλιστέες αποδοχές, με βάση το εβδομαδιαίο ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Εξαρτώμενο γυναίκα, η οποία δικαιούται επίδομα μητρότητας:

- το ανήλικο τέκνο το οποίο συντηρεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο ως μόνος γονέας ή αν ο σύζυγός της είναι μόνιμα ανίκανος να το συντηρεί ή δεν συζεί με αυτή ή εκτίει ποινή φυλάκισης για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους,
- ο ανήλικος νεότερος αδελφός ή η ανήλικη νεότερη αδελφή που συντηρεί αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο,
- ο πατέρας της, του οποίου ανέλαβε αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο τη συντήρηση, ο οποίος είναι ανίκανος να συντηρεί τον εαυτό του ή τη μητέρα της που είναι χήρα ή άγαμη ή της οποίας ο σύζυγος είναι ανίκανος να συντηρεί τον εαυτό του ή πρόσωπο

το οποίο έχει τη φροντίδα εξαρτώμενου τέκνου της,

- ο σύζυγός της, του οποίου ανέλαβε αποκλειστικά ή κατά κύριο λόγο τη συντήρησή του, ο οποίος είναι μόνιμα ανίκανος να συντηρεί τον εαυτό του.

Εξομοιούμενη ασφάλιση:

Ασφαλιστέες αποδοχές για τις οποίες ο ασφαλισμένος δεν έχει υποχρέωση καταβολής εισφορών:

- για οποιαδήποτε περίοδο τακτικής φοίτησης σε εκπαιδευτικό ίδρυμα μετά το 16ο έτος της ηλικίας του,
- για περιόδους θητείας στην Εθνική Φρουρά,
- για περιόδους που λαμβάνει επίδομα ασθενείας, ανεργίας, μητρότητας, σωματικής βλάβης, ή σύνταξη ανικανότητας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- για την περίοδο που απουσιάζει από την εργασία του με γονική άδεια.

Κατά τον υπολογισμό του δικαιώματος και του ύψους της σύνταξης γήρατος και της σύνταξης χηρείας για θάνατο ασφαλισμένου ο οποίος απεβίωσε κατά ή μετά τη συντάξιμη ηλικία, λαμβάνεται υπόψη εξομοιούμενη ασφάλιση τακτικής εκπαίδευσης, μόνο για περίοδο έξι ετών, δηλαδή μέχρι έξι ασφαλιστικές μονάδες. Τονίζεται ότι, στις περιπτώσεις των υπόλοιπων παροχών λαμβάνεται υπόψη όλη η περίοδος εξομοιούμενης ασφάλισης τακτικής εκπαίδευσης χωρίς περιορισμούς. Ασφαλισμένη γυναίκα, δικαιούται για σκοπούς απόκτησης δικαιώματος σε σύνταξη ή αύξηση του ποσού της σύνταξής της, για κάθε παιδί που έχει γεννήσει ή έχει υιοθετήσει, εξομοιούμενη ασφάλιση για χρονική περίοδο μέχρι και 156 εβδομάδες μέσα στο διάστημα των 12 χρόνων από τη γέννηση του κάθε παιδιού της για κάλυψη τυχόν κενών στην ασφάλισή της.

Έτος εισφορών:

Για τους μισθωτούς, των οποίων οι αποδοχές καθορίζονται πάνω σε μηνιαία βάση, σημαίνει ημερολογιακό έτος και για τους υπόλοιπους ασφαλισμένους σημαίνει περίοδο πενήντα δύο (52) ή πενήντα τριών (53) εβδομάδων, που αρχίζει την πρώτη Δευτέρα κάθε έτους και λήγει την Κυριακή πριν από την πρώτη Δευτέρα του επόμενου έτους.

Ουσιώδης χρόνος:

Σε σχέση με οποιαδήποτε παροχή, σημαίνει την πρώτη ημέρα από την οποία ένα πρόσωπο θα δικαιούταν την παροχή, εάν υπέβαλλε αίτηση μέσα στην καθορισμένη για την παροχή αυτή προθεσμία.

Πραγματική ασφάλιση:

Περιλαμβάνει όλες τις ασφαλιστές αποδοχές για τις οποίες πληρώθηκαν εισφορές.

Πραγματική βασική ασφάλιση:

Αναφέρεται στις ασφαλιστές αποδοχές κάθε χρόνου αναφορικά με τις οποίες έχουν καταβληθεί εισφορές μέχρι του ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Προστάτιδα οικογένειας:

Η ανύπανδρη ή χήρα, ή η γυναίκα της οποίας ο σύζυγος είναι μόνιμα ανίκανος για εργασία ή είναι αγνοούμενος ή είναι στη φυλακή για έναν τουλάχιστον χρόνο ή την οποία ο σύζυγος εγκατέλειψε χωρίς να τη συντηρεί.

Συμπληρωματική ασφάλιση:

Περιλαμβάνει τις ασφαλιστές αποδοχές κάθε χρόνου πέρα από το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών.

Σχετικό έτος εισφορών:

Σε σχέση με παροχή, σημαίνει το τελευταίο έτος εισφορών πριν από το έτος παροχών που περιλαμβάνει την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να ικανοποιούνται οι σχετικές με την παροχή ασφαλιστικές προϋποθέσεις (δηλαδή για το πρώτο εξάμηνο του 2015 σχετικό έτος εισφορών είναι το 2013 και για το δεύτερο εξάμηνο του 2015 σχετικό έτος εισφορών είναι το 2014).

ΕΠΙΔΟΜΑ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Δικαιούχοι

Επίδομα μητρότητας δικαιούνται **οι ασφαλισμένες μισθωτές και οι αυτοτελώς εργαζόμενες, καθώς και οι προαιρετικά ασφαλισμένες στην υπηρεσία Κύπριου εργοδότη στο εξωτερικό**, οι οποίες αναμένουν τοκετό ή έχουν υιοθετήσει παιδί οι ίδιες και ο σύζυγός τους, μέσα στα δώδεκα πρώτα χρόνια από τη γέννηση του παιδιού.

Προϋποθέσεις

Οι προϋποθέσεις για την πληρωμή του επιδόματος μητρότητας είναι:

- η ασφαλισμένη να είναι με άδεια μητρότητας και να μην λαμβάνει ολόκληρο τον μισθό ή το ημερομίσθιό της από τον εργοδότη της, και
- να έχει πραγματική βασική ασφάλιση, ίση τουλάχιστον με το 0,50 της ασφαλιστικής μονάδας και να έχουν παρέλθει τουλάχιστον είκοσι έξι (26) εβδομάδες από την εβδομάδα έναρξης της ασφάλισής της, και
- να έχει πραγματική ή εξομοιούμενη ασφάλιση, ίση τουλάχιστον με το 0,39 της ασφαλιστικής μονάδας μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.

Περίοδος πληρωμής

Η ασφαλισμένη δικαιούται να πληρωθεί επίδομα κατά κανόνα για **δεκαοκτώ (18) εβδομάδες**. Η περίοδος των δεκαοκτώ (18) εβδομάδων μπορεί να αρχίσει από οποιαδήποτε εβδομάδα μεταξύ της 9ης και της 2ης εβδομάδας πριν από την εβδομάδα του αναμενόμενου τοκετού, κατ' επιλογή τής αιτήτριας, και λήγει με την εξάντληση της χρονικής περιόδου των 18 εβδομάδων.

Σε περίπτωση που αμέσως μετά από τον τοκετό το βρέφος νοσηλεύεται είτε σε θερμοκοιτίδα λόγω πρόωρου τοκετού, είτε νοσηλεύεται λόγω άλλου προβλήματος υγείας, θα παραχωρείται επιπρόσθετο επίδομα μητρότητας μιας (1) εβδομάδας για κάθε είκοσι μία (21) ημέρες που το βρέφος χρειάστηκε να νοσηλευτεί, νοουμένου ότι η δικαιούχος προσκομίσει πιστοποιητικό από τον/τους θεράποντα/θεράποντες ιατρό/ιατρούς του βρέφους και πιστοποιητικό από το νοσηλευτικό ίδρυμα, στο οποίο νοσηλεύτηκε το βρέφος. Για την εξασφάλιση του δικαιώματος σε πρόσθετο επίδομα μητρότητας, η νοσηλεία του βρέφους πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον είκοσι μία (21) ημέρες. Μετά την πάροδο των πρώτων είκοσι μία (21) ημερών, τότε, όπου, οι ημέρες νοσηλείας υπερβαίνουν το πενήντα τοις εκατόν (50%) των είκοσι μία (21) ημερών, θα παραχωρείται η επιπρόσθετη εβδομάδα επιδόματος μητρότητας.

Η επέκταση του επιδόματος μητρότητας θα παραχωρείται για περίοδο συνεχόμενη με την περίοδο των δεκαοκτώ (18) εβδομάδων και δεν θα υπερβαίνει τη μέγιστη περίοδο των έξι (6) εβδομάδων.

Για τους σκοπούς καταβολής του επιδόματος μητρότητας, εβδομάδα θεωρείται η εβδομάδα η οποία αρχίζει Δευτέρα και τελειώνει Κυριακή.

Εάν η αίτηση υποβληθεί μετά από τον τοκετό, η περίοδος των δεκαοκτώ (18) εβδομάδων καθορίζεται με βάση την ημερομηνία του τοκετού και όχι με βάση την ημερομηνία του αναμενόμενου τοκετού.

Στην περίπτωση υιοθεσίας παιδιού, η ασφαλισμένη δικαιούται επίδομα μητρότητας για περίοδο δεκαέξι (16) εβδομάδων.

Το ύψος του επιδόματος

Το ύψος του επιδόματος μητρότητας καθορίζεται με βάση τον εβδομαδιαίο μέσο όρο των πραγματικών και εξομοιούμενων ασφαλιστέων αποδοχών της ασφαλισμένης μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.

Το επίδομα μητρότητας περιλαμβάνει **βασικό επίδομα και συμπληρωματικό επίδομα**. Το εβδομαδιαίο ποσό του βασικού επιδόματος είναι ίσο με 72% της εβδομαδιαίας αξίας της ασφαλιστικής μονάδας (ή του κλάσματός της) που έχει σε πίστη της η ασφαλισμένη στη βασική ασφάλισή της κατά το σχετικό έτος εισφορών, αυξανόμενο σε 80%, 90% ή 100%, όταν η δικαιούχος έχει ένα, δύο ή τρεις εξαρτωμένους, αντίστοιχα (όταν είναι προστάτιδα της οικογένειας).

Το εβδομαδιαίο ποσό του συμπληρωματικού επιδόματος είναι ίσο με 72% της εβδομαδιαίας αξίας του αριθμού των ασφαλιστικών μονάδων που έχει σε πίστη της η ασφαλισμένη στη συμπληρωματική της ασφάλιση κατά το σχετικό έτος εισφορών.

Αν η ασφαλισμένη λαμβάνει μέρος των απολαβών της από τον εργοδότη της για την περίοδο που δικαιούται επίδομα μητρότητας, το επίδομα μειώνεται έτσι που το άθροισμα του επιδόματος και των αποδοχών που λαμβάνει να μην υπερβαίνει τις πλήρεις αποδοχές της.

Διαβήματα αιτήτριας

Για να πληρωθεί επίδομα μητρότητας, η ασφαλισμένη πρέπει **να υποβάλει αίτηση πάνω σε ειδικό έντυπο**, το οποίο μπορεί να εξασφαλίσει από οποιοδήποτε Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη ή μέσω του διαδικτύου. Η αίτηση πρέπει να παραδοθεί σε οποιοδήποτε Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή σε Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη, αφού συμπληρωθεί κατάλληλα από την ίδια την αιτήτρια, τον ιατρό της και τον εργοδότη της.

Προθεσμία υποβολής της αίτησης

Η αίτηση για επίδομα μητρότητας πρέπει να υποβληθεί **εντός 21 ημερών από την ημέρα από την οποία απαιτείται το επίδομα**. Η υποβολή της αίτησης για επίδομα μητρότητας γίνεται αμέσως μετά από τη συμπλήρωση της εικοστής πέμπτης (25ης) εβδομάδας κύησης. Αν η αίτηση υποβληθεί εκπρόθεσμα, επίδομα πληρώνεται αναδρομικά μόνο για 21 ημέρες. Σε εξαιρετικές, όμως περιπτώσεις, αν η αιτήτρια αποδείξει ότι έχει εύλογη αιτία για την καθυστέρηση στην υποβολή της αίτησης, το επίδομα μπορεί να πληρωθεί, αν η αίτηση υποβληθεί εντός δώδεκα μηνών από την ημέρα από την οποία η αιτήτρια ζητά να πληρωθεί επίδομα.

Σημειώνεται ότι αν η αίτηση υποβληθεί μετά από τον τοκετό το επίδομα αρχίζει υποχρεωτικά δύο (2) εβδομάδες πριν από την εβδομάδα του πραγματικού τοκετού.

Τρόπος πληρωμής

Το επίδομα μητρότητας καταβάλλεται κατά περιόδους μέσω εμβασμάτων σε τραπεζικό λογαριασμό της δικαιούχου.

Διπλά δικαιώματα

Σε περίπτωση που η ασφαλισμένη δικαιούται ταυτόχρονα επίδομα μητρότητας και άλλη παροχή από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, **λαμβάνει μόνο την πιο ψηλή παροχή**.

Αυτό δεν εφαρμόζεται όταν υπάρχει ταυτόχρονα δικαίωμα σε επίδομα μητρότητας και σε σύνταξη χηρείας, ή σε επίδομα αγνοουμένου. Στην περίπτωση αυτή η ασφαλισμένη πληρώνεται για την ίδια περίοδο και τις δύο παροχές.

Προσφυγές

Αν η αιτήτρια δεν είναι ικανοποιημένη από την απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων σχετικά με την αίτησή της, δικαιούται να προσβάλει την απόφαση αυτή με προσφυγή της **στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων εντός 15 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση**.

Αν η αιτήτρια δεν ικανοποιηθεί από την απόφαση του Υπουργού, μπορεί να προσφύγει **στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση του Υπουργού**.

Η αιτήτρια μπορεί, επίσης, να προσφύγει απευθείας στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων χωρίς να προσφύγει στον Υπουργό.

ΒΟΗΘΗΜΑ ΤΟΚΕΤΟΥ

Δικαιούχοι

Το βοήθημα τοκετού καταβάλλεται στη μητέρα, είτε είναι η ίδια ασφαλισμένη είτε ο σύζυγός της, ανεξάρτητα από κατηγορία ασφάλισης (μισθωτοί, αυτοτελώς εργαζόμενοι, προαιρετικά ασφαλισμένοι).

Προϋποθέσεις

Οι προϋποθέσεις για την πληρωμή του βοηθήματος τοκετού είναι:

- να έγινε ο τοκετός. Το βοήθημα τοκετού πληρώνεται για τη γέννηση ζωντανού παιδιού, ή παιδιού που γεννιέται νεκρό ύστερα από κύηση 28 τουλάχιστον εβδομάδων, και
- κατά την ημερομηνία του τοκετού η ίδια ή ο σύζυγος της:
 - α. να έχει πραγματική βασική ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0,50 της ασφαλιστικής μονάδας και να έχουν παρέλθει τουλάχιστον είκοσι έξι (26) εβδομάδες από την εβδομάδα έναρξης της ασφάλισής του/της, και
 - β. να έχει πραγματική ή εξομοιούμενη ασφάλιση ίση τουλάχιστον με το 0,39 της ασφαλιστικής μονάδας μέσα στο σχετικό έτος εισφορών.

Το ποσό του βοηθήματος

Το ποσό του βοηθήματος τοκετού καταβάλλεται υπό μορφή **εφάπαξ ποσού** και ισούται με 6% του ετήσιου ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών. Το βοήθημα τοκετού αναθεωρείται κάθε Ιανουάριο.

Διαβήματα αιτήτριας

Για να πληρωθεί το βοήθημα τοκετού, η μητέρα πρέπει **να υποβάλει αίτηση πάνω σε ειδικό έντυπο** που μπορεί να εξασφαλίσει από οποιοδήποτε Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή από Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη ή μέσω του διαδικτύου. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από **πρωτότυπο** πιστοποιητικό γέννησης του παιδιού, και στην περίπτωση που η αιτήτρια υποβάλει την αίτηση με βάση την ασφάλιση του συζύγου της, να συνοδεύεται και από το **πρωτότυπο** πιστοποιητικό γάμου, και να παραδίδεται σε οποιοδήποτε Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ή σε Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη.

Προθεσμία υποβολής της αίτησης

Η αίτηση για βοήθημα τοκετού πρέπει να υποβληθεί **εντός δώδεκα μηνών από την ημέρα του τοκετού**. Αν η αίτηση υποβληθεί μετά από τους δώδεκα μήνες, τότε το βοήθημα τοκετού δεν καταβάλλεται.

Τρόπος πληρωμής

Το βοήθημα τοκετού καταβάλλεται μέσω εμβάσματος σε τραπεζικό λογαριασμό της δικαιούχου.

Προσφυγές

Σε περίπτωση που η αίτηση για βοήθημα τοκετού απορρίπτεται, η αιτήτρια δικαιούται να προσβάλει την απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων με προσφυγή της **στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εντός 15 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση.**

Αν η αιτήτρια δεν ικανοποιηθεί από την απόφαση του Υπουργού, μπορεί να προσφύγει **στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση του Υπουργού.**

Η αιτήτρια μπορεί, επίσης, να προσφύγει απευθείας στο Ανώτατο Δικαστήριο εντός 75 ημερών από την ημέρα που της κοινοποιήθηκε η απόφαση των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων χωρίς να προσφύγει στον Υπουργό.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα των Υπηρεσιών Κοινωνικών Ασφαλίσεων
www.mlsi.gov.cy/sid

ή να αποταθείτε στα ακόλουθα τηλέφωνα εξυπηρέτησης του κοινού:

Κεντρικά Γραφεία:	22401600	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λευκωσία:	22446686
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λευκωσίας:	22409710	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λεμεσός:	25829129
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αγίου Ανδρέα (Λευκωσία):	22878085	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Λάρνακα:	24815555
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λεμεσού:	25804319	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πάφος:	26822400
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Λάρνακας:	24805201	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Αμμόχωστος:	23300300
Επαρχιακό Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πάφου:	26821240	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πόλη Χρυσοχούς:	26821888
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Πόλεως Χρυσοχούς:	26321532	Κέντρο Εξυπηρέτησης του Πολίτη Πελένδρι:	25813400
Γραφείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων Αμμοχώστου:	23816550		

